

CUMHURİYET DÖNEMİ 1950-1980

www.edebiyatnotu.com

- 1950'den itibaren ülke sorunlarını irdeleyen bir yaklaşımla romanlar yazılmıştır.
- Bu yıllarda aydınların yaşama yaklaşımı, romanlara yansırken 1960'tan sonra insana yönelen bir anlayışla romanlar yazılmıştır.
- Mahmut Makal, Dursun Akçam, Talip Apaydın, Fakir Baykurt gibi yazarlar köy yaşamına yönelmişlerdir.
- Tarık Buğra, Ahmet Hamdi Tanpınar gibi romancılar da kaybolan değerlere özlemi işleyen romanlar yazmışlardır.

- Mustafa Necati Sepetçioğlu, Hüseyin Nihal Atsız, Sâmiha Ayverdi, Yahya Akengin, Emine İşinsu, Sevinç Çokum, Mustafa Miyasođlu gibi romancılarımız ise milli, dinî ve tarihî hassasiyeti ön planda tutarak eserler vermiştir.
- Romanlarında emek, yoksulluk, sömürölme gibi temaları işleyen Kemal Tahir, Rıfat Ilgaz, Yaşar Kemal, Orhan Kemal gibi romancılar da toplumcu-gerçekçi bir anlayışla işçilerin, köylülerin ve yoksulların yaşamını ele almıştır.
- 1960'lardan itibaren Yusuf Atılgan, Adalet Ağaoğlu, Ferit Edgü, Pınar Kür, Oğuz Atay, Nazlı Eray gibi sanatçılar modernizmden beslenerek farklı anlatım teknikleri ve postmodernist anlayışla roman yazmışlardır.

- 1950-1980 arasında roman türü farklı eğilimlerle gelişimini sürdürmüştür.
- Toplumcu gerçekçi romanlar
- Bireyin iç dünyasını esas alan romanlar
- Modernist romanlar
- Millî ve dinî duyarlılıkları yansıtan romanlar

BU KONUDA ESER VEREN YAZARLARIMIZA GÖZ ATALIM

- Toplumcu-gerçekçiler:
- Kemal Tahir, Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Samim Kocagöz, Fakir Baykurt gibi toplumcu gerçekçi yazarlar; toprak kavgaları, tarımın makineleşmesi, köyden kente göç gibi toplumsal konuları romanlarında ele almışlardır.
- Bireyin iç dünyasını esas alanlar:
- Peyami Safa, Abdülhak Şinasi Hisar, Ahmet Hamdi Tanpınar, Tarık Buğra, Samiha Ayverdi bireyin iç dünyasını esas alan romanlar yazmışlardır.

BU KONUDA ESER VEREN YAZARLARIMIZA GÖZ ATALIM

- Modernist yazarlar:
- Yusuf Atılgan, Oğuz Atay, Ferit Edgü, Adalet Ağaoğlu modernist çizgide romanlar vermişlerdir.
- Millî ve dinî duyarlılıkları yansıtan yazarlar:
- Hüseyin Nihal Atsız, Mustafa Necati Sepetçioğlu, Bahaeddin Özkişi, Münevver Ayaşlı, Emine Işinsu, Sevinç Çokum millî ve dinî duyarlılıkları yansıtan romanlar yazmışlardır.

1950-1980 CUMHURİYET DÖNEMİNDEKİ ÖNEMLİ ROMANLAR

- Kemal Tahir → Devlet Ana, Yorgun Savaşçı
- Orhan Kemal → Cemile, Murtaza
- Yaşar Kemal → İnce Memed, Yılanı Öldürseler
- Fakir Baykurt → Tırpan, Yılanların Öcü
- Peyami Safa → Yalnızız
- Ahmet Hamdi Tanpınar → Saatleri Ayarlama Enstitüsü
- Tarık Buğra → Küçük Ağa, İbişin Rüyası
- Yusuf Atılgan → Aylak Adam, Anayurt Otel
- Oğuz Atay → Tutunamayanlar, Bir Bilim Adamının Romanı
- Ferit Edgü → Hakkâri'de Bir Mevsim
- Adalet Ağaoğlu → Fikrimin İnce Gülü, Bir Düğün Gecesi
- Hüseyin Nihal Atsız → Ruh Adam

YAŞAR KEMAL (1923 – 2015)

- Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatı sanatçılarından. Asıl adı Kemal Sadık Göğçeli'dir. Sanat hayatına şiir ile başlamış, sonra öykücülüğe ve romancılığa yönelmiştir. Türkiye'de ve yurt dışında birçok ödüle layık görülmüştür. Eserlerinde köylülerin sesini keskin bir çığlığa dönüştürmeyi başaran yazar, yoksul insanların sorunlarını toplumcu anlayışla yansıtmıştır. Kendi kendini yetiştiren yazar, Çukurova ve Toroslardan yola çıkıp bütün insanlığa sesini duyurmuştur.
-
- Yaşar Kemal şiir, öykü, roman, anı, röportaj, derleme, söyleşi, deneme, oyun, fıkra, makale, senaryo gibi birçok edebî türde eser vermiştir. Eserlerinde folklor ve halk edebiyatından ustaca yararlanmıştır. Eserleri kırkı aşkın dile çevrilmiştir.

- Yaşar Kemal'in Teneke, İnce Memed I, İnce Memed II, İnce Memed III, İnce Memed IV, Dağın Öte Yüzü adı altında üç ayrı kitap olarak Ortadirek, Yer Demir Gök Bakır, Ölmez Otu; Üç Anadolu Efsanesi, Ağrıdağı Efsanesi, Binboğalar Efsanesi, Çakırcalı Efe, Demirciler Çarşısı Cinayeti, Yusufçuk Yusuf, Yılanı Öldürseler, Al Gözüm Seyreyle, Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca, Deniz Küstü, Kuşlar da Gitti, Yağmurcuk Kuşu, Kale Kapısı, Bir Ada Hikayesi adı altında dört ayrı kitap olarak Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana, Karıncanın Su İçtiği, Tanyeri Horozları ve Çıplak Deniz Çıplak Ada adında romanları;
-
- Sarı Sıcak adında hikaye kitabı;
-
- Yanan Ormanlarda Elli Gün, Çukurova Yana Yana, Peribacaları, Bu Diyar Baştan Başa adında röportaj türünde eserleri vardır.

HEINRICH BÖLL (1917 -1985)

- Alman edebiyatı sanatçılarından. Roman, hikâye, deneme ve gezi yazısı türlerinde eserler vermiştir. Gerçekçi bir yaklaşım olayları ele almıştır, yalın ve açık bir üslubu vardır. II. Dünya Savaşı'na katılmış, esir düşmüştür.
-
- Eserlerinde önceleri I. Dünya Savaşını izleyen yoksulluk yıllarından sonra da II. Dünya Savaşını, özellikle de insanların nasıl acımasızca savaştıklarını savaşın yıkıntılarını ve acılarını anlatmıştır. Sonraki dönemlerde de Alman refah toplumunu eserlerinde eleştirmiştir. Yazar, 1972'de Nobel Edebiyat Ödülü'nü almıştır.
-
- Heinrich Böll'ün, Trenin Tam Saatiydi, İlk Yılların Ekmeği, Cüce ve Bebek adında hikâye kitapları;
-
- O Hiçbir Şey Demedi, Babasız Evler, Dokuz Buçukta Bilardo, Palyaço adında romanları vardır.

